Jægersborg Kirke

Kirken set fra sydøst. Foto Flemming Noes-Rasmussen (FN-R)

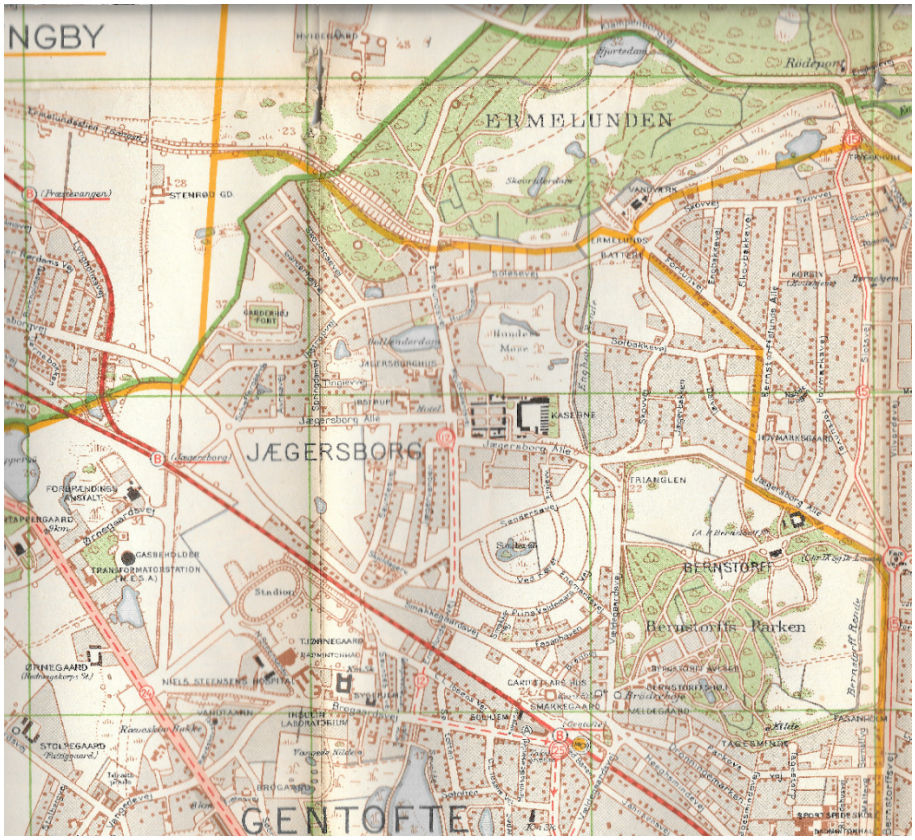
Historien om kirken i anledning af 75-års jubilæet 2016

Af Flemming Noes-Rasmussen, Gentofte Lokalhistoriske Forening

Baggrunden

Gentofte sogn dækkede hele den nuværende kommune frem til 1891, men befolkningsudviklingen gjorde, at der opstod behov for en række nye sogne, udskilt fra Gentofte sogn. I 1880 var der ca. 5000 indbyggere, men dette tal blev fordoblet frem til 1896 og igen fordoblet frem til 1906, og udviklingen fortsatte med uformindsket styrke op gennem det 20. århundrede. Alene i tiåret 1930 til 1940 tilkom godt 20.000 indbyggere. I det senere Jægersborg kirkedistrikt boede helt ind i 1900-tallet kun få indbyggere, og de fleste var tilknyttet kasernen. Således var der i 1901 466 mennesker i Jægersborg, og af dem var 274 på kasernen!

Denne udvikling medførte et behov for opdeling af Gentofte sogn og flere kirker. Således blev Ordrup sogn udskilt i 1891, Hellerup sogn i 1901, Skovshoved sogn i 1915, Maglegård sogn i 1918, Vangede sogn i 1931 og Dyssegård sogn i 1938. I det område, som nu udgør Jægersborg sogn skete befolkningsudviklingen senere end i de andre dele af kommunen, men i 1930 var der ca. 4000 indbyggere i området, og det voksede hastigt med boligbyggerierne på Bernstorffs hovmarker og på arealerne omkring Jægersborg station, og i 1928 blev Jægersborg udskilt som et selvstændigt kirkedistrikt, der indtil videre benyttede Gentofte kirke.

Kort over Jægersborg 1938

Af kortet fremgår det, at hverken området omkring den senere station eller rundt om Søndersø var udbygget overhovedet. Også en stor del af Bernstorff hovmarker var ubebyggede. Nedenfor ses det udskilte kirkedistrikt, men Bernstorff slotspark og dermed prins Valdemar ikke blev en del af Jægersborg sogn før efter hans død.

Jægersborg sogn med grænserne mod Lyngby, Ordrup, Gentofte og Vangede sogne, og det består af Ibstrup- Smakkegårdsvej- og Hovmarkskvarteret. Kilde: Geodatastyrelsens kortviser.

Allerede i 1948 er der sket en udbygning af sognet, dels ved stationen med etagebyggeri, dels i de øvrige villakvarterer.

Kort over Jægersborg 1948

Initiativet til en kirke i Jægersborg.

Allerede i 1919 blev Jægersborg kirkefond etableret, idet forhenværende stabssergent Chr. Ehlers, der var leder af soldaterhjemmet på Jægersborg kaserne, holdt søndagsskole for børn og de indsamlede 5 kroner, som han gav til præsten i Gentofte og bad ham oprette et fond. En stor del af indbyggerne i Jægersborg hørte dengang hjemme på kasernen, så det var med tanke på den kirkelige betjening af disse, at sergenten tog initiativet.

Stabssergent Chr. Ehlers, 1907.

I de følgende år kom der gaver til fonden fra mange private, og i 1930 var man oppe på 10.000 kroner. I trediverne begyndte en damekreds med Louise Wright som formand at intensivere indsamlingerne blandt andet gennem årlige basarer, den første fandt sted på Helene Michelsens Hjem den 5. og 6. september 1931 med et udbytte på 3000 kr., og i 1936 blev der nedsat en egentlig kirkekomite med præst ved Gentofte kirke Lars Stubbe Teglbjærg som formand. Der blev samlet midler ind ved hjælp af basarer og i 1938 kom så den afgørende større indsamling (med prins Valdemar som engageret protektor), resulterende i bidrag på 35.000 kr. Alle i Jægersborg og omegn blev opfordret til at bidrage, og der kom både kontanter, materialer og arbejdskraft ind. Se opfordringen til at støtte figur nedenfor.

ca. 150.000 Kroner.

Under Henvisning til ovenstaaende tillader vi os da nu at henvende os til alle Beboere i Gjentofte Kommune med Anmodning om at give deres Bidrag til Jægersborg Kirke, idet vi med Myndighedernes Tilladelse i Dagene 7.—20. Maj agter at iværksætte en offentlig Indsamling.

Hs. kgl. Højhed Prins Valdemar har velvilligst overtaget Protektoratet.

Det er vort Haab, at vi derved skal blive i Stand til at kunne gennemføre første Del af Opgaven, idet en Sogneudskillelse og den deraf følgende fyldigere kirkelige Betjening under alle Omstændigheder vil være betinget af, at en Kirkebygning er rejst.

Vi beder alle tage vel imod vore Indsamlere.

Bidrag, under Navn eller Mærke, kan ogsaa indbetales paa Girokonto Nr. 27.871, Jægersborg Kirkefond, ligesom de med Tak modtages af Kirkekomitéens Medlemmer.

Gjentofte og Jægersborg, April 1938.

I Kirkekomitéen:

J. Schepelern,
Provst, Gjentofte (Formand).

H. E. Noiesen,
Revisor, Springdamsvej 5 (Kasserer).

C. Angeldrup,
Maskinmester, Fortunvej 104.

Ingeborg Christensen,
Frue, Ermelundsvej 106.

Hj. Gehrke,
Overretssagfører, Gersonsvej 81.

Elisabeth Hansen,
Frue, Ermelundsvej 93.

L. Stubbe Teglbjærg,
Præst, Solbakkevej 50 (Sekretær).

Ovenstaaende anbefales af:

Kr. Haugen-Johansen,
Stiftamtmand, Søholmsparken 1.

Aage E. Jørgensen,
Borgmester.

Knud Bindslev,
Raadmand.

Alb. Houborg,
Raadmand.

Viggo Houmand,
Sognepræst, Ordrup.

Harald Jessen,
Sognepræst, Hellerup.

K. E. Nielsen,
Sognepræst, Skovshoved.

Erik Thaning,
Sognepræst, Maglegaard.

Chr. Norlev,
Sognepræst, Vangede.

H. Th. Jacobsen,
Sognepræst, Dyssegaard.

A. O. Adolph,
Oberstløjtnant, Jægersborg.

N. E. Farre,
Kommunelærer, Jægersborg Allé 131.

Georg Hansen,
Kontorch., cand.polit., Garderhøjv. 16.

Ellen A. Mortensen,
Enkefrue, Meutegaard.

Svend Mose,
Byretsdommer, Pr. Valdemarsv. 20.

Alfred V. Rasmusen,
Direktør, Skovvej 37.

Carlo Rasmussen,
Arbejdsmand, Jægervangen 14.

Opfordring til at bidrage, anbefalet af alle gode kræfter.

Alt i alt blev der rejst 117.000 kroner ad privat vej i løbet af 22 år, og man kunne begynde planlægningen af et kirkebyggeri.

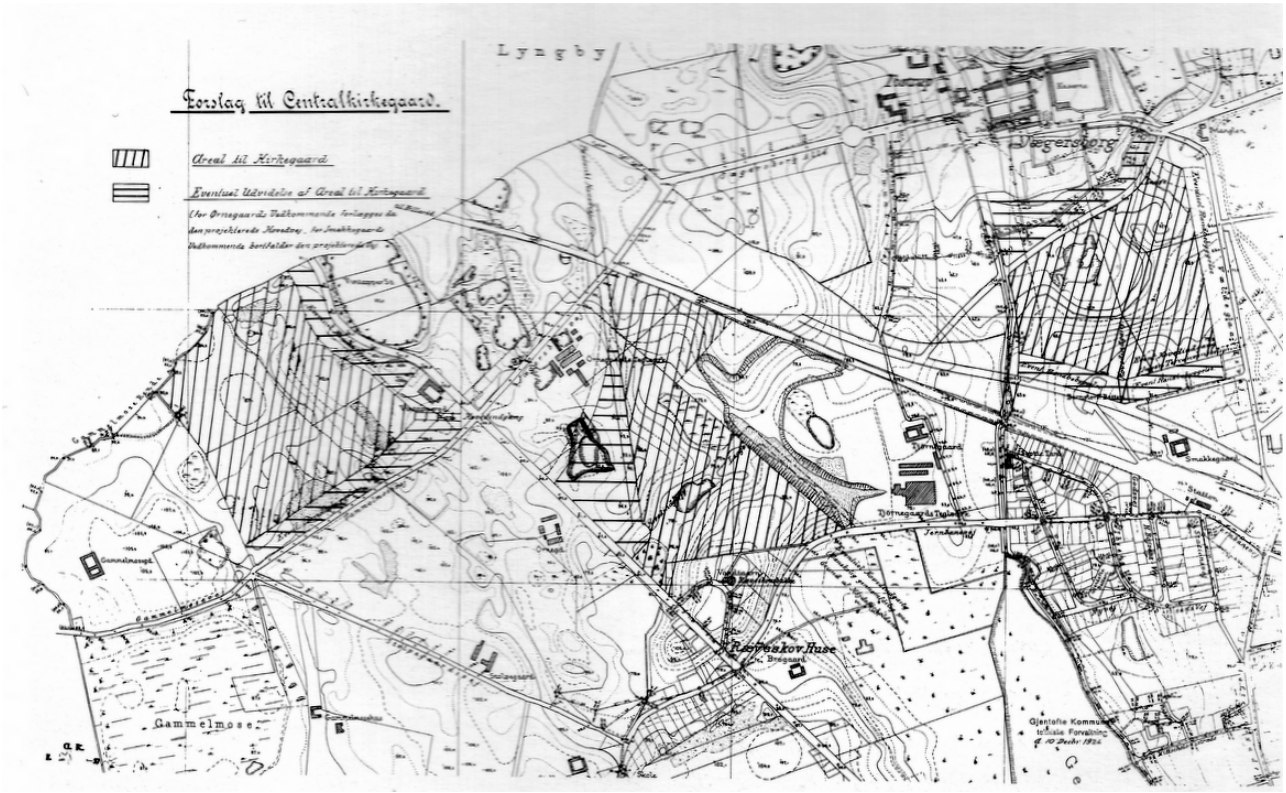
Louise Wright (1861-1935), kilde Kgl. Biblioteks billedsamling.

Lars Stubbe Teglbjærg (til venstre) med hans svoger Karl Sloth

En parallel udvikling fandt sted i 1924/25, idet man også havde fået kik på det ubebyggede areal omkring Søndersø, også kaldet Smakkegaardens jorde. Kommunen var nemlig i bekneb for kirkegårdsarealer, og et af forslagene til ny centralkirkegård var netop Smakkegaardens jorder. Det blev dog i stedet Vintappegaardens jorde, der kom til at lægge arealer til den senere Mariebjerg

kirkegård. Den officielle forklaring var jordbundsforholdene. På kortet ses de tre konkurrerende steder, Vintappergaarden, Tjørnegaarden og Smakkegaarden.

Kilde: Falmer-Hansen

Kirken bygges

Det første spørgsmål, man skulle finde et svar på, var hvor kirken skulle ligge. Et tidligt forslag gik ud på at bruge et hjørne af Bernstorff Slotspark, men det ville prins Valdemar ikke acceptere. Han ville ikke tillade en beskæring af parken. Gentofte Kommune havde lovet kirkekomiteen en grund

ved Prins Valdemarvej/Søndersøvej, men sagen blev trukket i langdrag, fordi proprietær Hans Larsen på Ibstrup fremsatte et alternativt, konkret tilbud vest for Ibstrup nord for Alléen. Der var imidlertid så mange betingelser knyttet til tilbuddet, at kirkekomiteen valgte at fastholde placeringen på den af kommunen tilbudte grund. Proprietæren forsøgte at få ændret beslutningen blandt andet ved at mobilisere Naturfredningsnævnet og kirkeministeriet, men uden held. Grunden ved Søndersøvej blev endeligt stadfæstet 30. juni 1937, og man kunne gå videre med valg af arkitekt.

Til en start overvejede man at udskrive en egentlig arkitektkonkurrence, men fravalgte dette, idet Arkitektforeningens bestemmelser ville medføre, at den endelige afgørelse ville komme til at ligge hos arkitekterne og ikke kirkekomiteen. Derudover ville det også fordyre projektet betydeligt.

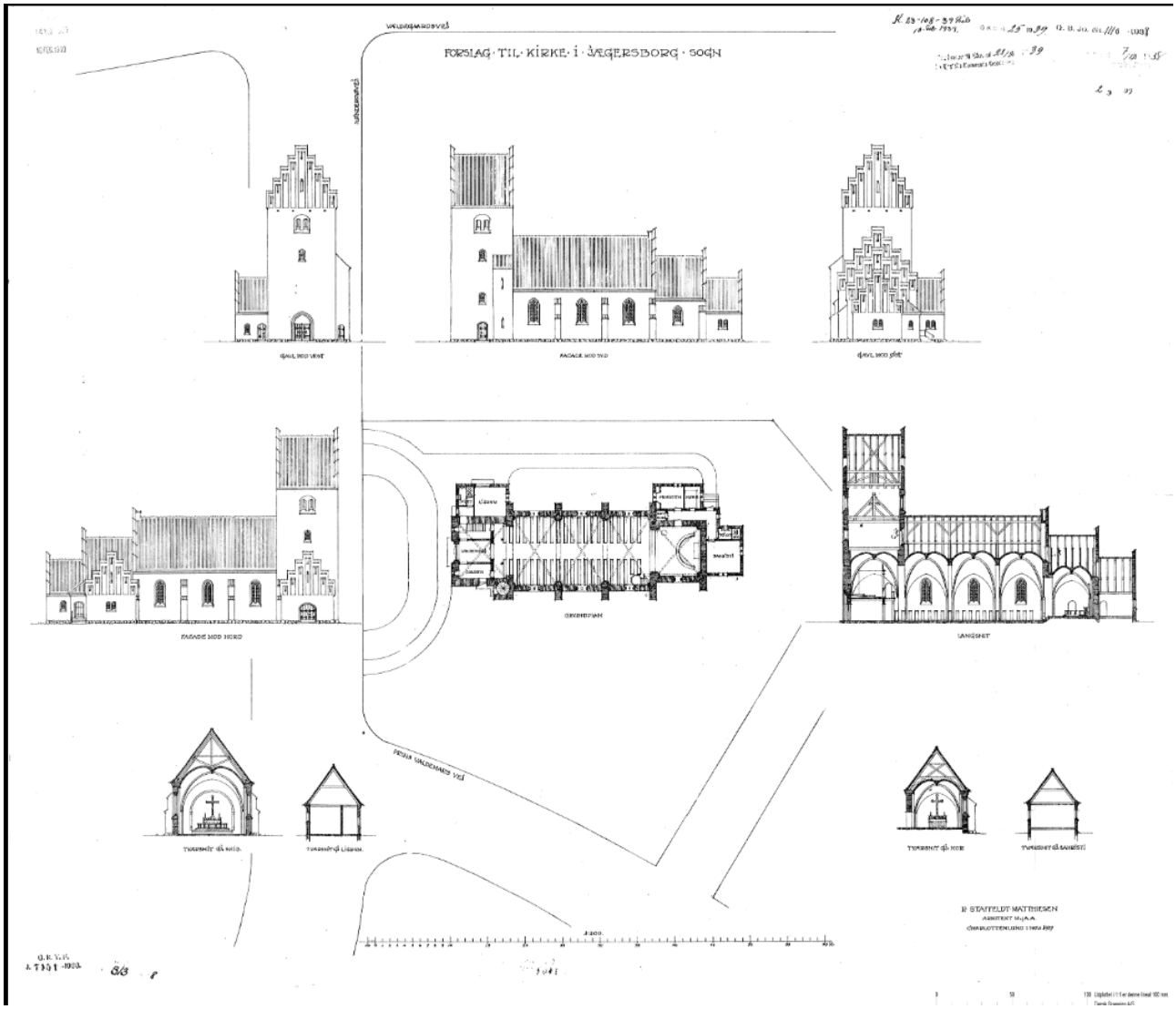
I 1938 henvendte kirkekomiteen sig til arkitekt Paul Staffeldt Matthiesen, som på det tidspunkt allerede havde tegnet flere kirker i Københavnsområdet. Han havde specialiseret sig i at bygge kirker, som var en parafrase over gotiske landsbykirker. Dette passede kirkekomiteen godt, måske fordi kirken derved kom til at ligne den Gentofte Kirke, som menigheden var vant til at komme i. Afgørelsen var dog ikke enstemmig, idet provst Schepelern fra Gentofte argumenterede for en moderne kirke. Han blev dog nedstemt, men valgte at fortsætte arbejdet.

Det endelige forslag til Jægersborg kirke blev en naturlig videreudvikling af kirken på Amager: Højdevangskirken, der var blevet indviet 1935.

Højdevangskirken. Kilde: Kirkens hjemmeside.

I december 1937 kunne Mathiessen fremlægge sit forslag til kirken, se nedenfor:

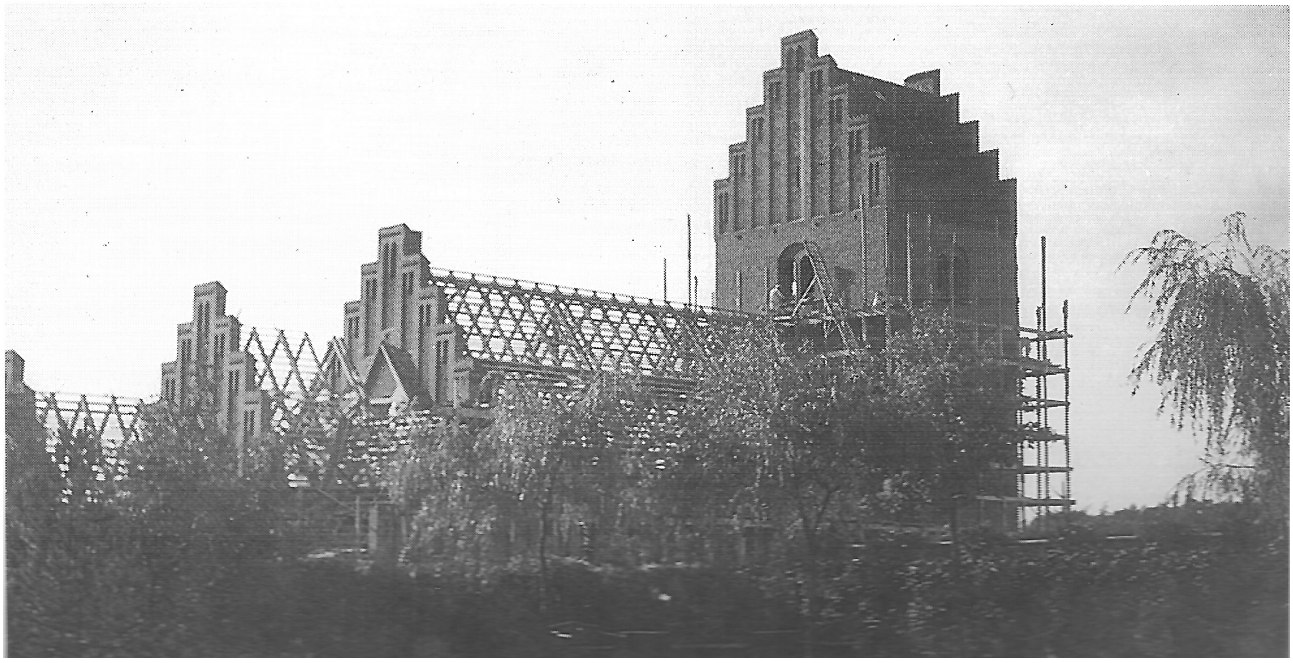
I januar 1938 fik man Kirkeministeriets godkendelse, og den store indsamling kunne finde sted på et konkret grundlag: man havde svaret på *hvor kirken skulle ligge, hvem skulle være arkitekt og hvordan skulle den se ud.*

Den 4. juni 1939 kunne man nedlægge grundstenen i overværelse af blandt andre prins Georg af Grækenland. Byggeriet tog to et halvt år, og det blev vanskeliggjort af mangel på materialer som følge af anden verdenskrig. Man kan stadig genkende manglen på kvalitet i den mørtel, der blev brugt, og da kirken blev indviet den 7. december 1941 (2. søndag i advent) var da heller ikke alting på plads indvendigt. Men ved hjælp af yderligere gaver fra private, fik man over de næste tre år alt inventar færdigt, specielt orglet var dyrt, men blev altså klart i 1944. Samlet løb byggeriet op i 190.000 kroner, hvoraf næsten to tredjedele var indsamlede private midler. Således kan man med rette sige om Jægersborg kirke, at ”den var en samling af gaver”.

Den sidste tid inden indvielsen var præget af hektisk aktivitet og mangel på penge. Således blev inventaret klassificeret som "nødhjælpsarbejde", som betød, at Staten betalte arbejdslønnen! Lars Stubbe Teglbjærg erindrer tydeligt den sidste uge inden den flere gange udsatte indvielse: håndværkerne arbejdede hele natten dagen før og man måtte leje ekstra stole, da kirkebænkene kun var delvist færdige. Men færdige blev man! Teglbjærg skriver i sine erindringer: "det gik som det hedder i Flugten til Amerika:

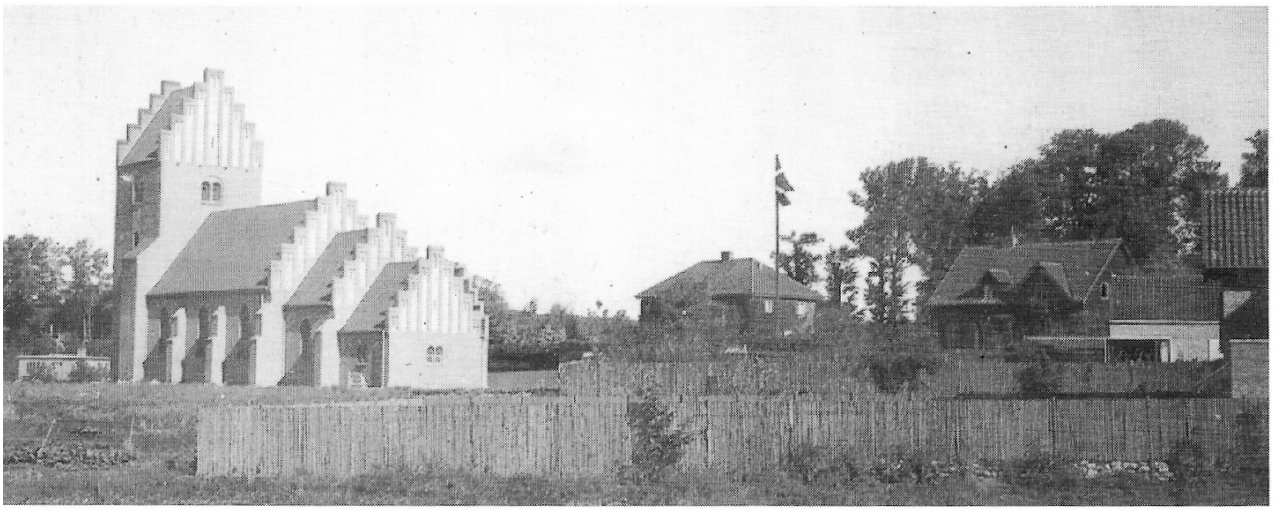
Men hvis man saa Farten overstaar,
Fortryder man aldrig Løbet"

Kirken blev indviet 2. søndag i advent den 7. december 1941. Ved indvielse blev Lars Stubbe Teglbjærg indsat som sognepræst, Jægersborg Sogn var blevet officielt oprettet den 27. november samme år. I Indvielsen deltog Københavns biskop Fuglsang Damgaard, prinserne Erik, Axel og Flemming, kirkeminister Fibiger og Gentoftes borgmester Aage E. Jørgensen.

Kirken under opførelse 1940/41

Allerede i 1943 blev der oprettet et residerende kaldskappellani, og dette blev i 1985 omdannet til et præsteembede, således at der derefter var to præster ved Jægersborg Kirke.

Den nyopførte Jægersborg Kirke sommeren 1941.

Kirken i dag fra vest. Foto FN-R

Kirken udbygges

I 1966 blev våbenhuset bygget om, og i 1971 blev sognegården indviet. Den var tegnet af arkitekt Ole Ramsgaard Thomsen. Den blev prisbelønnet af Kommunen i 1975. Pris: 700.000 kr.

Sognegården under opførelse

Sognegården set fra vest. Foto FN-R

Mindeplade for prisbelønningen i 1975. Foto FN-R

Allerede i 2005 blev sognegården yderligere udbygget, denne gang ved arkitekt Niels Munk.

Sognegården fra syd. Foto FN-R

Han stod også for istandsættelsen af tårnrummet, hvorved der blev gjort yderligere plads til de mange undervisnings- og koraktiviteter i kirken. Endelig skal det nævnes, at våbenhuset i 2008 blev ført tilbage til sin oprindelige udformning, idet der dog blev indsat glasdøre fra vindfanget. Derved kunne kirkens døre stå åbne i længere tid og byde folk velkommen ind.

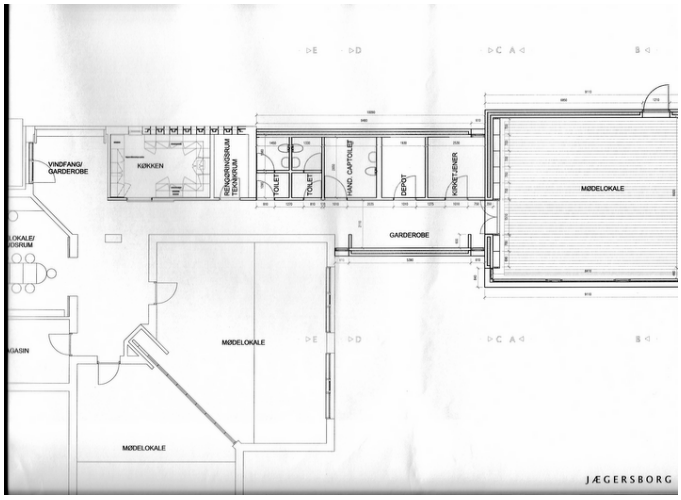

Tårnværelset. Foto FN-R

Sognegården i dag. Udvidelsen fra 2005 gav et ekstra møderum, bedre køkken og toiletfaciliteter, rum til kirketjeneren og større garderobe. Dette i tillæg til de oprindelige to møderum (der kan slås sammen til ét og et mindre mødelokale.

Øverst i tårnet findes de to klokker, som stammer fra 1950. De er lavet af Smithske Jernstøberier i Aalborg. Den største er 102 cm og vejer 1000 kg, den mindste 87 cm med en vægt på 630 kg. Den største klokke er doneret af Oscar og Elsa Rosenquist, og den bærer indskriften:

Jeg ringer ved Sorg jeg kimer ved Fest

kom til Kirke og vær Guds Gæst!

Den mindre klokke er givet af menigheden og den bærer indskriften:

Jeg kalder og raaber med klare Toner

lovet være vor Forsoner!

Klokkerne i tårnet. Foto FN-R

Fra tårnet er der fin udsigt over de nærliggende villakvarterer.

Udsigt fra tårnet mod vest og sydvest. Foto FN-R

Kirkebygningen i dag

Jægersborg kirke er et smukt eksempel på, hvordan man kan bevare landsbykirkernes traditioner. Hovedindtrykket er af en gotisk/sengotisk kirke med et oprindeligt udgangspunkt i en grundplan fra en romansk kirke. Der findes kun ca. 100 gotiske kirker i Danmark mod 1650 romanske, men de fleste af de sidstnævnte er ombyggede i den gotiske periode, hvorved de har bevaret en række træk fra den romanske periode (1100-1250) samtidig med, at de har fået tilføjet gotiske træk. Det drejer sig om tilføjelse af et tårn, hvælvinger, våbenhus, kapeller og ændring af vinduer til spidsbuede/fladbuede i stedet for rundbuede. Mens mange kirker fik udvidet koret og forlænget det, så har Jægersborg kirke bevaret forskellen i bredde mellem skib og kor. Der er ikke noget apsis, men dog en ekstra mindre bygning bagved koret. Den tjener som lokaler for kirkekontoret. Der findes heller ikke et egentligt sakristi, men på dets plads er der lokaler til opbevaring og kirketjeneren. En anden udbygning af kirken på nordsiden tjener som ligkapel og opbevaring, hvor man i tidligere tider måske ville have haft et kapel. Samlet ser vi en kirke, der består af tårn, skib, kor, ”apsis”, ”sakristi” og ”kapel”. Alt i alt en nygotisk kirke, modelleret efter den typiske ombyggede romanske kirke i den gotiske periode (1250-1550).

Kirken set fra nordøst. Foto FN-R

Man ser de flotte kamtakkede gavle med blendinger med hængestave, oprindeligt med puds. Kirken er tydeligt opdelt i tre afsnit med tilføjelse af et ”sakristi” mod nord. Desuden ses indgangen til kirkekontoret, der har til huse i ”apsis”.

Stræbepiller og ribbehvælvinger. Foto F N-R

Udvendigt har kirken stræbepiller, der oprindeligt i middelalderen tjente til at understøtte de indbyggede ribbehvælvinger. Dette er ikke nødvendigt i vore dage, men stræbepillerne understøtter indtrykket af den gotiske kirkeform. Inde i kirken er der da også hvælvinger i skib og kor. Tårnet er en smule smallere end skibet og tilsammen danner de et harmonisk udtryk. Man når op i tårnet enten via våbenhuset eller vis den påbyggede spindeltrappe.

Vinduerne i kirken er forskellige varianter af senromanske, gotiske og sengotiske typer.

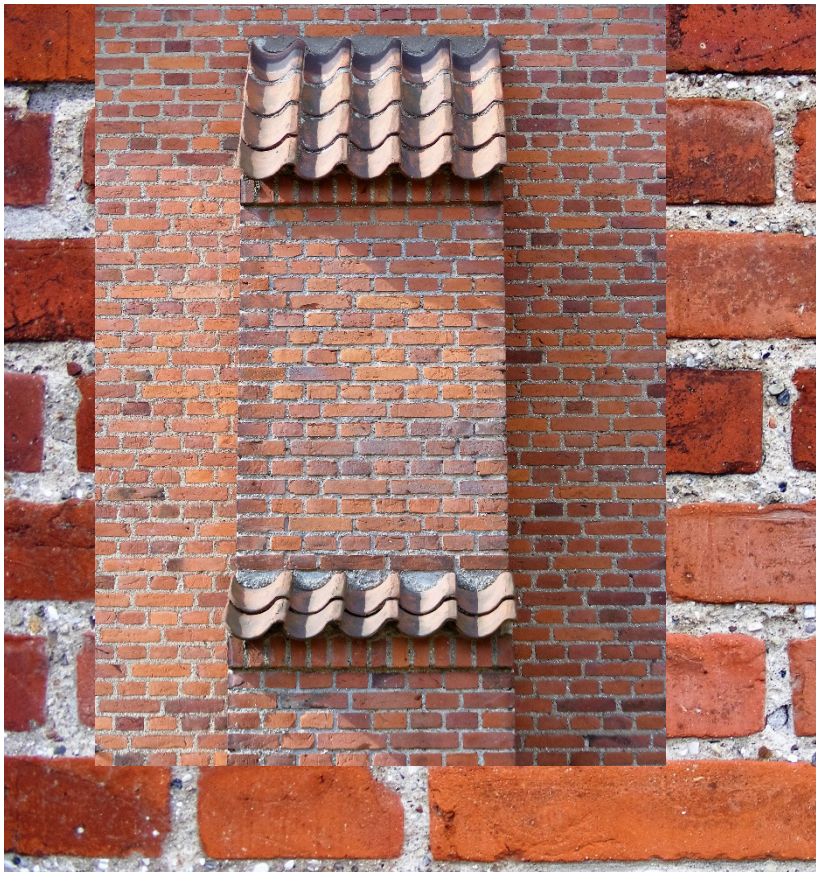

Eksempler på tilstræbte spidsbuede, rundbuede og fladbuede vinduer. Foto FN-R

Et særligt kapitel udgør murskifterne, det vil sige den rækkefølge murstenene skiftevis er lagt (den såkaldte skiftegang). Man skelner mellem løbere og bindere. Løbere vender den lange side udad, bindere den korte side udad. I kirken er eksempler på flere forskellige skifter. Det gennemgående skifte er det såkaldte renæssanceskifte, hvor et lag med bindere veksler med et lag løbere, dog således, at løberne ligger forskudt i forhold til det ovenstående lag løbere. Denne skiftegang blev udbredt omkring år 1550. Se illustrationen nedenfor:

Renæssanceskifte eller krydsskifte. Foto FN-R

Der findes også andre typer af skifter i kirken, blandt andet det såkaldte rulskifte, hvor teglstenene står på højkant, enten bindere eller løbere. Desuden kan vi se forskellige former for prydskifter ved tagkanten, ved soklen eller ved vinduer. Der er både savsnitskifter og savtakskifter forskellige steder i kirken. På næste side ses disse fire typer, rulskifterne øverst, savsnitskiftet nederst til venstre, savtakskiftet nederst til højre.

Rulskifter, løbere på højkant til venstre nederst

Bindere på højkant til højere øverst og nederst

Savtandskifte nedenfor, savsnitskifte til højre

Som et kuriosum kan det nævnes, at ved bygningen af sognegården har man helt uden sammenhæng med kirkens sengotiske stil anvendt sig af det romanske munkeskifte (to løbere efterfulgt af en binder) afbrudt af lag med udelukkende løbere:

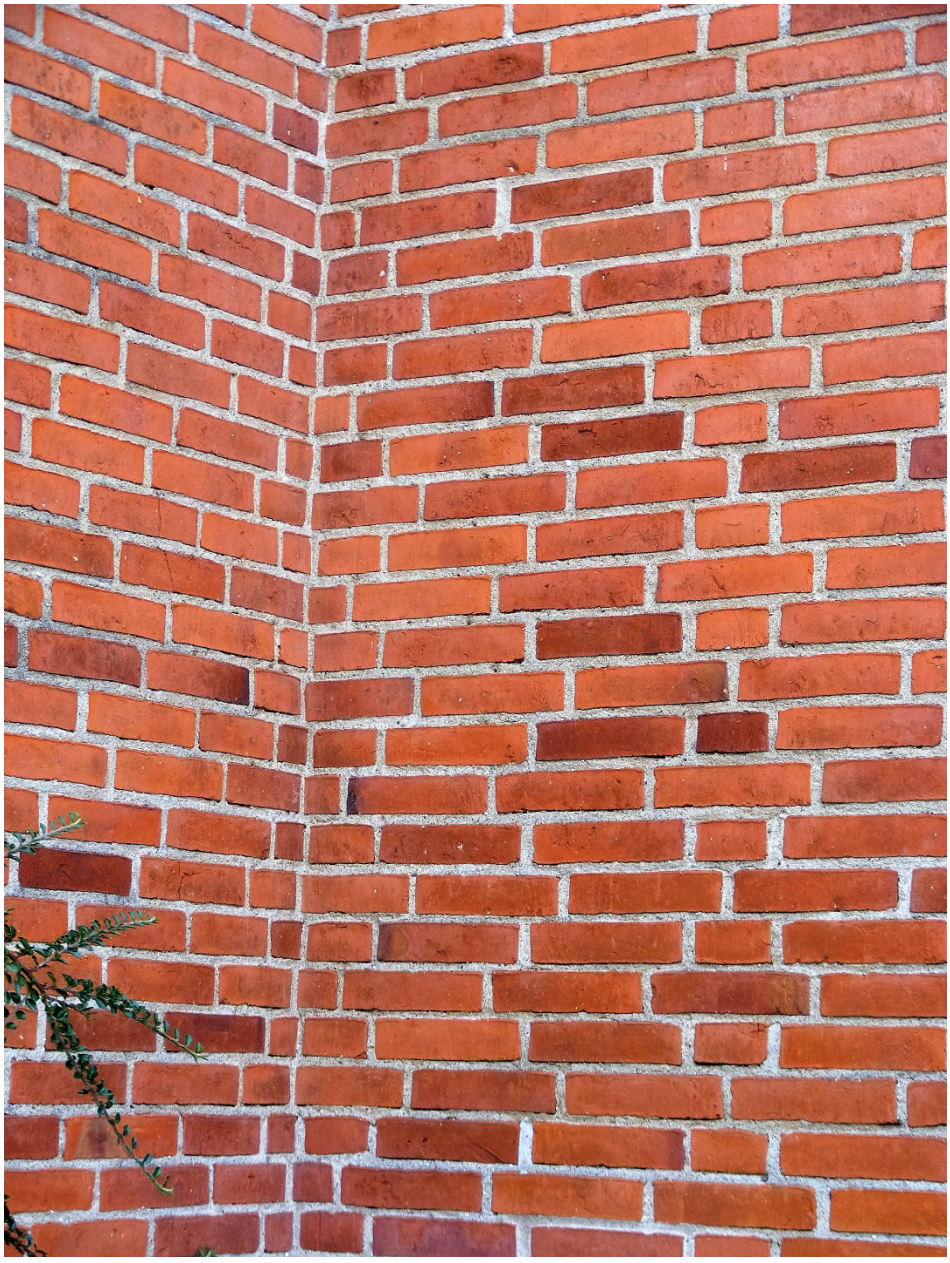

Foto FN-R

For at fuldende forvirringen har man i sognegården også betjent sig af et skifte med udelukkende løbere i alle lag, det såkaldte løberskifte eller skorstensforband, ligesom der findes eksempler med en række løbere afløst af en række bindere. Se nedenfor.

Sognegården, nordsiden. Foto FN-R

Kirkens døre har også bevaret et andet sengotisk præg, nemlig de tunge jernbundne beslag:

Hovedindgangen i vest. Foto FN-R

Kirkens indretning og inventar

Som omtalt var midlerne små i krigsårene, og det prægede indretningen af kirken fra en start. Bænkene var ikke færdige, orglet manglede frem til 1944 og belysningen var heller ikke på plads.

Kirkens indretning før 1965.

Den oprindelige døbefont, der nu står i Gåser Kirke.

Den samlede liste over oprindelige gaver til kirkens indre ser således ud:

Jægersborg Kirke
Søndersøvej Gentofte.

Kirken er opført 1939-41 ved arkitekt P. Staffeldt Matthiesen, der som forbillede har haft sengotiske, især sjællandske kirker. Kirkens inventar er gennemgribende ændret 1965 ved arkitekterne Inger og Johannes Exner.

Kirkens oprindelige inventar, som er skænket af Jægersborg sogns beboere som tak og til minde om kirkelige handlinger foretaget inden 1965:

2 store græske sølvlysestager skænket af prins Georg af Grækenland. Disse lysestager har tilhørt kong Georg I af Grækenland, oprindelig dansk prins søn af kong Chr.IX.

1 altermaleri - korsnedtagelsen - er af fransk herkomst, ligeledes skænket af prins Georg af Grækenland.

Disse ting var af prins Georg ønsket anbragt på alteret. Prins Georg boede om sommeren på "Lille Bernstorff", lige ved siden af Jægersborg Kirke, hvor han om søndagen gik i kirke.

Altertæppe lavet af prins Axels hustru prinsesse Margaretha, der boede på Bernstorffshøj i Bernstorffparken. Altertæppet er tegnet af ..... Wandel og tilrettelagt af Håndarbejdets Fremme.
Prinsesse Margaretha udtalte til et af daværende medlem af menighedsrådet, at gaver skænket til en kirke aldrig måtte fjernes fra kirken.

Døbefont skænket kirken af fabrikant H.Mortensen, Ermelundsvej 114, Gentofte. Efter pastor L.Stubbe Teglbjærgs ønske udført som kopi af en gammel granitdøbefont.

Lille messinglysekrone er kopi af en lysekrone fra Kronborg Slotskirke og skænket af civilingeniør Jørgen Saxild, Overførstergården, Jægersborg Alle 139 til minde om hans afdøde hustru. Lysekronen blev ophængt oppe ved alteret.

2 store messingkroner er skænket af Kabel Kjær, til minde om hans 2 børns dåb.

Det må fremgå af kirkens protokol, hvor disse ovennævnte effekter befinder sig.

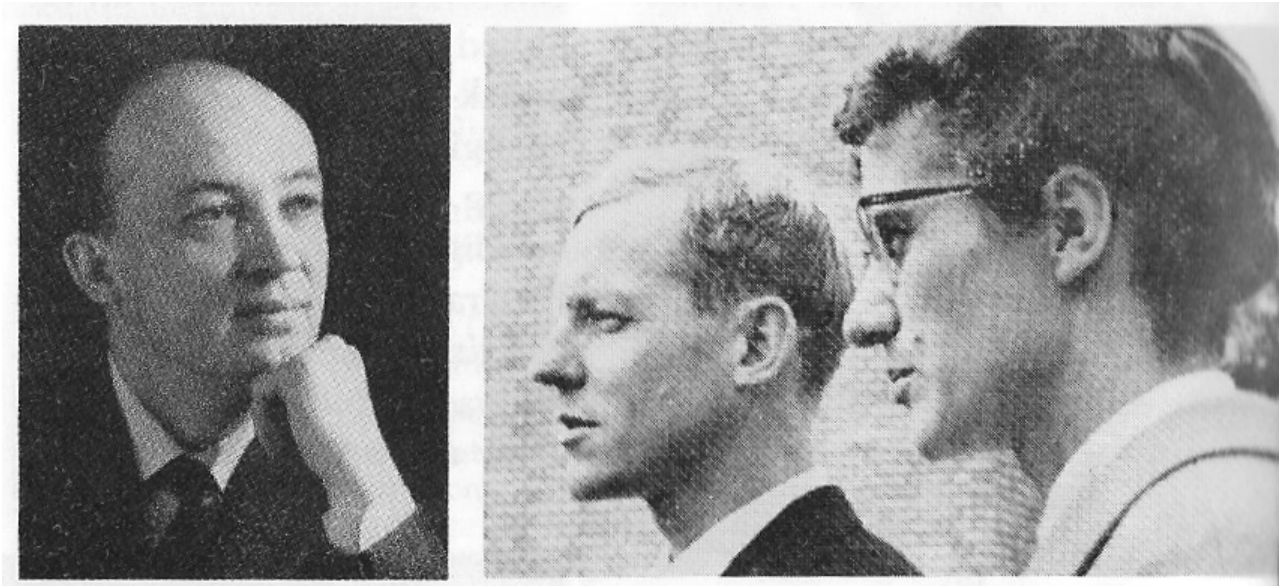
Bodil Haunsø
1953-61 medlem af Jægersborg kirkes menighedsråd.
daværende bopæl:
Søndersøvej 6,Gentofte.

Det oprindelige kors bag altret findes stadig og opbevares i kirken:

Det oprindelige trækors. Foto udenfor FN-R

Efter 20 års brug var der behov for at forny og forbedre kirkens indre. Til dette arbejde engagerede man arkitekterne Inger og Johannes Exner sammen med kunstnerparret Mogens Jørgensen og Gudrun Steenberg.

Arkitektparret Inger og Johannes Exner og kunstneren Mogens Jørgensen stod for den store ombygning og den kunstneriske udsmykning. Sådan så de ud i 1965 – på nogle meget officielle billeder. De var anderledes levende i virkeligheden!

Den største forandring var selve altret, idet det midlertidige alter med antependium og et stort sort trækors blev erstattet af et fritstående alterbord af granit og altertavlen blev udformet som et lysrelief, designet af Mogens Jørgensen. Denne lysende altertavle står med sine 2000 elektriske lampe står tændt hele døgnet og byder velkommen i Guds hus. Bemærk også korbuen.

Alterpartiet i koret. Foto FN-R

Alterpartiet med lysestager, kors og lysrelief. Fra Kirkens hjemmeside

Der er flere bud på, hvad lysrelieffet forestiller, men Mogens Jørgensen citeres for at sige, det taler for sig selv, men er åbent for mange fortolkninger.

Korset og lysestagerne er udformet af Gudrun Steenberg (Mogens Jørgensens hustru). Det er udført i støbejern med indsats af blåt farvet glas.

Ved fornyelsen i 1965 blev kirkens belysning også skiftet med kubeformede lamper. Disse er så atter udskiftet i 2003 med armaturer designet af Niels Munk.

Døbefonten blev ligeledes erstattet af en ny granitfont i samme stil som alterbordet, udført af billedhuggeren Max Andersen, kirkekronerne blev udskiftet og kirkebænkene blev afsyrede. Også prædikestolen i pitchpine blev fornyet med friskere farver, designet af Mogens Jørgensen, inspireret af salmen ”den yndigste rose er fundet”. Det tidligere noget mørke rum blev i stedet lyst og indbydende.

Bænke i Oregon pine og Døbefont. Foto FN-R

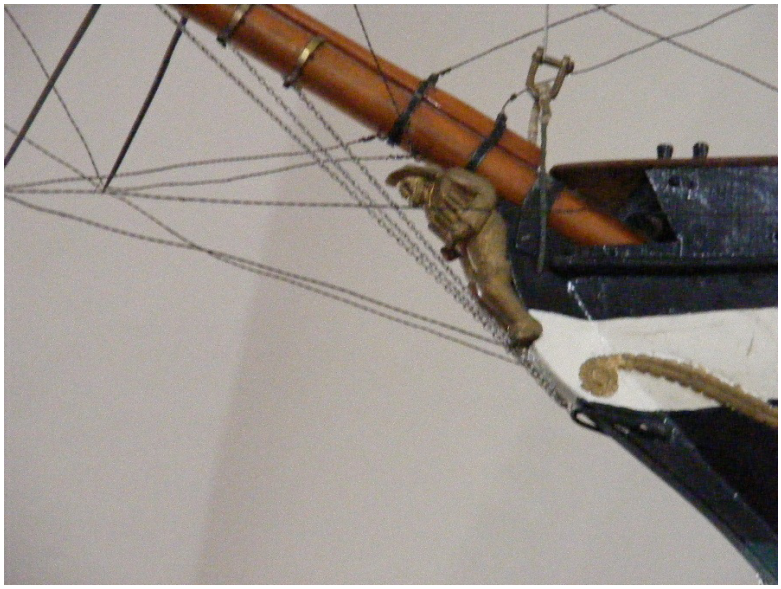

Prædikestol og knæfald i nye farver. Foto FN-R

Kirken er udsmykket med flere kunstværker. Der er således et kirkeskib, som er skænket af malermester Volmer Rude Jensen i 1945. Skibet er ejendommeligt derved, at galionsfiguren er en mand, og vel at mærke en fisker med gammeldags korkbælte! Skibet hedder ”Dan”.

Kirkeskibet. Foto FN-R

Galionsfiguren med korkbælte. Foto FN-R

Fine detaljer fra kirkeskibet. Kilde: Kirkens hjemmeside

På væggen over døbefonten hænger Niels Helledies kongekrucifiks, udført af ham i 1981. Stilmæssigt går krucifikset tilbage det den romanske periode, hvor Jesus fremstilles som den sejrrige konge, og ikke som den liden Kristus. Samtidig symboliserer det forbindelsen mellem smerte og død og et nyt liv; man ser livstræet vokse ud af brystkassen. Et motiv, som også nogle historikere ser på Jellingestenen tilbage fra det 10. århundrede. Hanen på figurens hoved kan ses som et tegn på den ny dag og opstandelsen, og således er placeringen ved døbefonten mættet med kristen symbolik. Kristi kors skal opfattes som livets træ!

Niels Helledies krucifiks. Foto FN-R

I 2003 kom der ny belysning i kirken, med armaturer tegnet af Niels Munk. De kaster et godt lys såvel opad mod hvælvingerne som nedad mod stolerækkerne og i koret.

Kirkerummet med de nye armaturer fra 2003. Foto FN-R

Orglet i Jægersborg Kirke er et enestående eksempel fra den såkaldte ”danske orgelbevægelse”. Det er bygget af Marcussen & Søn i Åbenrå i 1944. Det regnes med sine 25 stemmer blandt de bedste i verden og berømtheder som Kart Richter har indspillet grammofonplader på det.

Hovedorglet på pulpituret i tårnet. Foto FN-R

Arbejdet med at disponere og bygge orglet skete i et tæt samarbejde mellem kirkens første organist Finn Viderø og orgelbygger Poul-Gerhard Andersen fra firmaet i Åbenrå.

Under en reparation af orglet for et par år siden fandt man et lille vidnesbyrd om tiden under anden verdenskrig: på en af bjælkerne i orglet havde en håndværker med blyant skrevet: ”det er svære tider”, og det passer godt med situationen i 1943/44.

I 2004 blev hovedorglet suppleret med et mindre, transportabelt orgel, velegnet til korsang. Det er bygget af P. G. Andersen & Bruhn. Det har 3½ stemme og er udsmykket med samme udskæringer som hovedorglet.

Hvor hovedorglet har følgende hovedværk: Principal 8´, Rørfløjte 8´, Oktav 4´, Gedaktfløjte 4´, Quint 2 2/3, Oktav 2´, Mixtur IV, Trompet 8´ Rygpositiv: Gedakt 8´, Principal 4´, Rørfløjte 4´, Quintatön 2´, Scharf II, Krumhorn 8´ Brystværk: Gedakt 8´, Spidsgedakt 4´, Principal 2´, Nasat 1 1/3, Cymbel I, Ranket 16´ Pedal: Subbas 16´, Principal 8´, Gedakt 8´, Fagot 16´, Regal 4´ har det mindre orgel: Principal 8’(diskant), Gedakt 8´, Kobbelfløjte 4´og Oktav 2´, men er velegnet til barokmusik, da det kan transponere til a=415 hz.

Det transportable orgel. Foto FN-R

Endelig råder kirken over et cembalo-orgel, bygget af Matthias Kramer. Det har et manual og to 8-fods registre. Det blev skænket af Augustinus Fonden til kirken i 2013.

Sølvtøj fra kirken. Foto FN-R

Kirken er velforsynet med sølvtøj. Til minde om hans far, prins Valdemar, skænkede prins Georg to lysestager, alterkalk (kande til vinen), disk (tallerken til brød) og vinkande, alt sammen i sølv. Disse ting stammede fra hans far, kong Georg I af Grækenland. På lysestagerne står indgraveret: ”Til minde om Prins Valdemar af Danmark, skænket af Prins Georg af Grækenland”.

En komite af damer skænkede yderligere to sølvlysestager, en oblatæske og et sølvfad til vinkanden. En tredje giver bidrog med et dåbsfad af sølv, og endelig skænkede en dame i menigheden kirken en dåbskande af sølv. Alt i alt et komplet og fornemt sæt af sølvtøj til dåb og nadver.

Da kirken blev nyindrettet i 1965 fik man også tre nye messehageler. De var designet af Mogens Jørgensen i de liturgiske farver: violet grøn og gylden. Men efter at have været brugt i et halvt århundrede var de slidt op og blev erstattet af nye i 2011-14. De er stribede og i markante farver og er designet af Lisbet Friis.

De gamle messehagler. Fra kirkens hjemmeside

Kirkens tre nye messehageler er holdt i de liturgiske farver: violet til advents- og fastetiden, grøn til helligtrekonger og gyldengul til de store højtider og festdage.

De tre messehageler er designet af Lisbeth Friis

De tre nye messehagler, fra 2011-13

Aktiviteter i kirken

Der er et højt aktivitetsniveau i kirke og sognegård. Foruden de velkendte kirkelige handlinger fra vugge til grav, tilbyder kirken et spektrum af aktiviteter, man kan deltage i. Den øjeblikkelige liste omfatter blandt andet følgende:

Babysalmesang

Det Danske Spire-, Børne-, Junior- og Pigekor

Minikonfirmander

Konfirmander

Skoletjenesten

Eksistenssamtaler

Refleksionsløb

Foredrag

Åbent Forum

Søndersøhave og Jægersborghave

Årligt har kirken mere end 30.000 besøgene, over halvdelen til egentlige kirkelige handlinger, de øvrige fordelt over de ovenstående aktiviteter med hovedvægten på sang. Derudover er der aktiviteter uden for kirken og sognegården, for eksempel på plejehjem og skoler.

KIRKESTATISTIK 2016

Antal folkekirkemedlemmer: 5.583

Antal indbyggere: 7.760

Antal fødte: 64

Antal døde: 85

Antal døbte: 48

Antal konfirmerede: 85

Antal kirkelige vielser: 13

Antal kirkelige velsignelser: 3

Antal kirkelige begravelser blandt sognets døde: 62

Præster ved kirken

Lars Stubbe Teglbjærg 1941 – 1960

Poul Moefelt 1942 – 1948

Svend Holm Nielsen 1948 – 1961

Poul Jørgensen 1952 – 1954

Christian Todbjerg 1957 – 1960

Erik Hoppe 1960 – 1985

Johannes Honoré 1961 – 1963

Helge Rasmussen 1971 – 1992

John Strange 1980 – 1985

Hanne Sander 1986 – 2013

Erik Høegh--Andersen 1993 –2016

Lea Skovsgaard 2013 –

Præsterne har bolig i de to præstegårde, der ligger tæt op ad kirken.

Kilder

Falmer-Nielsen, Morten (1986): *Mariebjerg Kirkegård gennem 50 år.*F. B. Bogtryk/Offset, Slangerup.

Gentofte Kommune, http://www.gentofte.dk/da/Om-kommunen/Gentofte-i-tal/Statistikker

Green, Hans-Jørgen (2015): *Jægersborg Kaserne – fra kongeligt jagtslot til boliger.* Forsvarets Sundhedstjeneste.

Jægersborg kirkeblad : *December 1966, nr. 5, december 1991/92, nr. 2, december 2001/02, nr. 1*

Jægersborg Kirkes hjemmeside: http://www.jaegersborgkirke.dk/

Hansen, Niels Ulrik Kampmann (2014): *Jægersborg – slot og by.* Gentofte Lokalhistoriske Forening

Mosumgaard, Børge (1966): *Kik på Kirker. Håndbog for kirketurister.* Udbye A/S, Vejle

Mørkvig, Svend Aage (1981): *Jægersborg – fra krongods til byområde.* Strandbergs Forlag

Trap Danmark 5. udgave, bind 2.1, p.212. Gads Forlag, København

Bilag 1. Upubliceret kilde.

Uddrag af Lars Stubbe Teglbjærgs optegnelser

I Gentofte var Johs. Emil Schepelern blevet sognepræst 1914 efter A. Jantzen, og indtil 1918 var han ene om Præstearbejdet; men det stigende Folketal gjorde det naturligt, at han fik en Hjælpepræst Hans Lassen Houmand, der væsentligt skulle tage sig af Vangede, hvor man regnede med, at den næste sogneudskillelse vilde komme.
… da jeg kom til Gentofte som klokker ved Oktobertide 1919, var noget af det første, der skete, at Schepelern startede det næreste Samarbejde mellem Præsterne og Klokkerne ved at samle os hver Mandag Eftermiddag efter Frokost til et Theologkollegium, der snart fik Navn af "Krigsraadet", hvor alle Spørgsmål om Arbejdet i Sognet og de deraf følgende Problemer blev indgående drøftet
… I dette Krigsraad kom det fremtidige Arbejde i Jægersborg først på tale, foranlediget bl.a. af, at en spæd Spire til den fremtidige Jægersborg Kirke var begyndt at gro. Den daværende Leder af K.F.U.M.'s Soldaterhjem på Jægersborg Kaserne fhv. Stabssergent Ehlers, der var en from og nidkær Kristen, begyndte i Sommeren 1918 a t samle Børnene fra Jægersborg til Søndagsskole i Soldaterhjemmet og kom kort Tid efter til Pastor Schepelern med 5 kr., som Børnene havde sparet sammen og bad om, at de måtte danne Grundfond for den kommende Jægersborg Kirke.
… en anden lille Antydning af, at Jægersborg Menighed var ved at blive til, kan ses i, at vi laante Soldaterhjemmet til Afholdelse af en Juleaftensgudtjeneste.
… og i Maj 1928 blev jeg udnævnt til 2nd residerende Kapellan. Herved blev jeg frigjort fra Klokkergerningen og kunde tage fat paa mit egentlige Arbejde som Præst for Jægersborg Kirkedistrikt. Min Opgave var givet. Ved Siden af det daglige Arbejde med Prædiketjeneste, Konfirmandlæsninng, kirkelige handlingen o.s.v., maatte nu Jægersborg Kirke blive til. Det lod sig naturligvis ikke gøre uden Hjælp fra Kirkekomite og Sogn. Der skulde mange Penge til, og man maatte se at finde ud af, hvor Kirken skulde ligge, hvem der skulde være Arkitekt og meget, meget andet. Kirkens Placering blev ret hurtigt nogenlunde fastslaaet. Gentofte Kommune, som altid har vist Kirkebyggeriet overordentlig Velvilje, tilbød os en Grund paa Hjørnet af Væld egaardsvej og Jægersborg Allé. Det var Jærgersborg Kirkedistrikts Midtpunkt, Bernstorffparken og Dronningemarken forblev ganske vist ved Gentofte. Man kunde ikke tænke sig, at skille Bernstorff Slot fra den Kirke, der helt fra Chr. IXs Tid havde været de kgl Herskabers Kirke i de Tider, Slottet blev benyttet. Det skete først, da Prins Valdemar var død, Kirken var bygget og Sognet udskilt. Som

Kirkedistriktet dengang saa ud, faldt det naturligt i tre dele: 1) Smakkegaardskvarteret, 2) det egntlige Jægersborg og Ibstrupkvarteret, og 3) Hovmarkskvarteret, og jeg gik da i Gang med indenfor disse at faa dannet Damekredse, som kunde arbejde hen til en aarlig Basar til Fordel for Kirken. Bedst vilde det være, hvis man kunde finde en tilstrækkelig myndig Dame, der kunde være formand for alle tre Kvarterer, og her var det saa heldigt, at Fru Louise Wright, f. Bauditz, der havde et særdeles godt Navn i Kvindekredse og havde stor Erfaring fra sit Arbejde for den sønderjyske Sag, boede midt i Jægersborg og beredvilligt gik ind på at være øverste Leder.
…

Bilag 2. Tidlige billeder af kirken

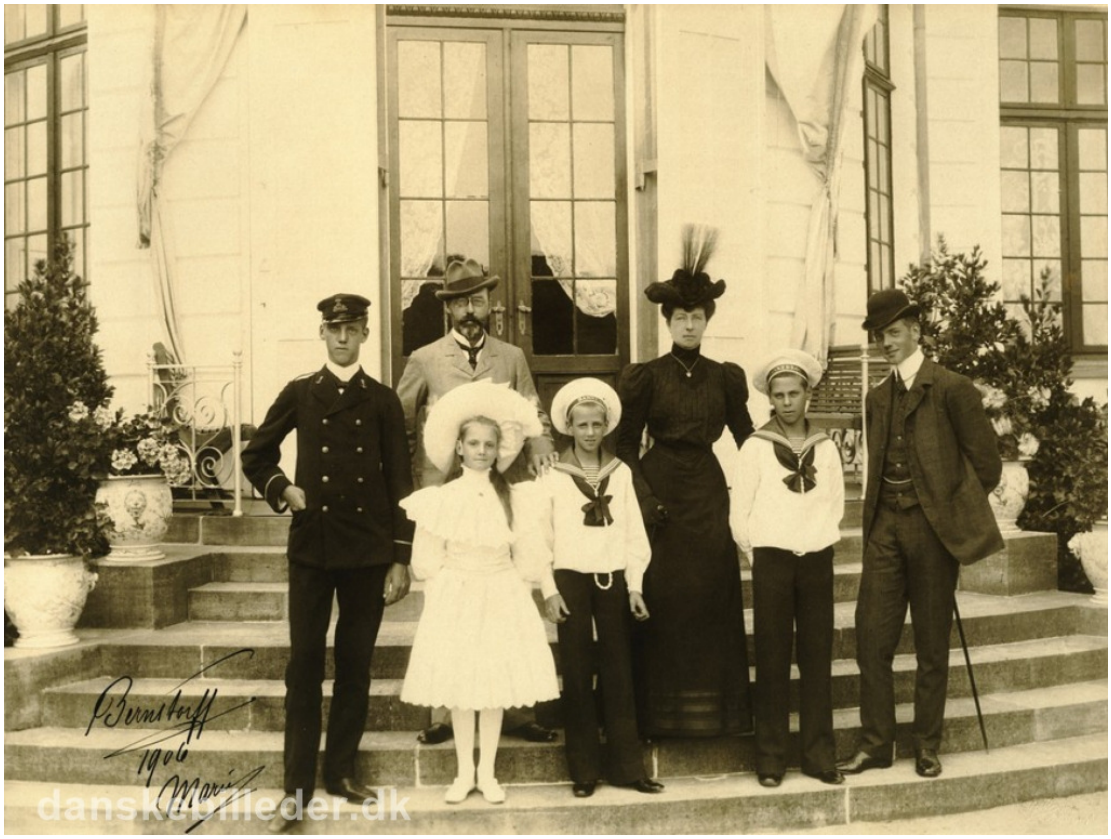

danskebilleder.dk

danskebilleder.dk

Bilag 3. Den kongelige familie

Prins Valdemar med hustru Marie og fem børn, Aage, Axel, Erik, Viggo og Margrethe.

Bilag 4. Lars Stubbe Teglbjærg

Hvis nogen skal have æren for, at Jægersborg Sogn og Kirke blev en realitet, må det være Lars Emil Stubbe Teglbjærg, født 21. april 1892. Han blev som ung studerende ansat som "klokker" (det vil sige kordegn) i Gentofte Kirke i 1919, for så i 1925 at blive ansat som præst med særligt ansvar for Jægersborg distriktet. Han blev i 1936 formand for kirkekomiteen og ydede en stor indsats, både på indsamlingssiden og på planlægningen af den kommende kirke. Han blev indsat som sognets første præst i 1941 i forbindelse med indvielsen af kirken og blev i det embede indtil 1960. Han døde i 1974.